

A composite image featuring a globe on the right side, a city skyline in the middle ground, and a plant in the foreground. The background is dark with a white curved line.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Випуск 13

**Студентський
меридіан**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

СТУДЕНТСЬКИЙ МЕРИДІАН

Випуск 13

Мелітополь – 2014

УДК 378.4(447.64-21)МДПУ: 001.891(062.552)

ББК 74.58

С 88

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького 23.04.2014 р. протокол № 11

Редакційно-видавнича рада:

- Молодиченко В. В.** – доктор філософських наук, професор, голова редакційно-видавничої ради
- Прийма С. М.** – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник голови редакційно-видавничої ради
- Максимов О. С.** – доктор педагогічних наук, професор
- Москальова Л. Ю.** – доктор педагогічних наук, професор
- Мацюра О. В.** – доктор біологічних наук, професор
- Данченко О. О.** – доктор сільськогосподарських наук, професор
- Даценко Л. М.** – доктор геологічних наук, професор
- Єремєєв В. С.** – доктор технічних наук, професор
- Бєльчев П. В.** – кандидат педагогічних наук, доцент
- Петренко В. А.** – кандидат економічних наук, доцент
- Пачев С. І.** – кандидат історичних наук, доцент
- Хомчак О. Г.** – кандидат філологічних наук, доцент
- Фалько Н. М.** – кандидат психологічних наук, доцент
- Шелуха О. С.** – інженер наукового відділу

С88 Студентський меридіан : збірник наукових праць. — Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. — Вип 13. — 91 с.

ISBN 978-617-7055-41-8

До збірника ввійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам природничих, математичних, гуманітарних наук, а також сучасних інформаційних технологій.

Збірник призначений для студентів, магістрантів, аспірантів і педагогічних працівників.

Відповідальність за вірність та оригінальність поданих матеріалів (фактів, цитат, прізвищ, імен, результатів досліджень тощо) покладатиметься на авторів.

УДК 378.4(447.64-21)МДПУ: 001.891(062.552)

ББК 74.58

© Автори публікацій, 2014

ISBN 978-617-7055-41-8

© Видавництво МДПУ

ім. Б. Хмельницького, 2014

ЗМІСТ

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Наталія Данилюк Стійкість сортів вишні-дюків до хвороб і шкідників.....	6
Аліна Карпачова Колекція сортів півників борідкових «Forest city» Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.....	9
Надія Костенко Лікарські городні рослини агробіологічного комплексу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.....	11
Римма Крамаренко Результати педагогічного експерименту із використання кімнатних рослин.....	13
Яна Лобач Колекція тюльпанів навчально-польового відділення «Forest city» кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.....	15
Маргарита Мамонова Умови використання нетрадиційних уроків біології у загальноосвітній школі.....	18
Аліме Ходжакулова Проходження фенологічних фаз сортів овочевого гороху.....	21
Інна Шумейко Стійкість сортів абрикоса до моніліозу та клястероспоріозу.....	22

ІСТОРІЯ

Олена Коспоковська

«Закони царя Хаммураї» – всевітня пам'ятка писаних законів.....25

Олена Микуліна

Особливості цехової організації ремесла у середньовічних містах Західної Європи.....29

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Лейла Асанова

Організація дослідницької роботи учнів із декоративними рослинами школи в гуртку «Юні дослідники світу декоративної флори».....33

Анна Бережняк, Дар'я Горбань

Особенности емоционального состояния и уровня развития памяти у студентов.....35

Юлія Голубова

Нетрадиційні форми екологічного виховання учнів.....38

Марія Кошелєва

Природоохоронна робота учнів як складова збереження біорізноманіття природи рідного краю.....41

Ольга Палагнюк

Психолого-педагогічні та фізіологічні аспекти вокального розвитку учнів старшого шкільного віку.....44

Дар'я Піжик

Динаміка розвитку і психологічна симптоматика синдрому емоційного вигорання.....48

Тетяна Сіюшова

Особливості проведення уроків української мови в сучасній малокомплектній школі.....52

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Ірина Мала

Використання інформаційно-комунікаційних технологій в інтерактивному навчанні школярів.....55

Вігалії Неліпа

Розробка електронного посібника «Підготовка учителя до уроків інформатики у другому класі».....57

Маргарита Терехова

Розробка електронного посібника «Творчі завдання для навчання інформатики в початковій школі»60

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ**Оксана Горшкова**

Активізація пізнавальної діяльності засобами динамічного ДІГ.....64

Юлія Єременко

Організація позакласної роботи з математики у старших класах.....66

Юлія Муки

Використання інтерактивних засобів навчання при викладанні теми «Показникова функція».....68

Олена Сиплива

Активізація пізнавальної діяльності старшокласників медіазасобами на уроках математики.....70

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ**Катерина Дюжасва**

Художнє осмислення постаті І. Котляревського (на матеріалі історико-біографічної повісті Івана Пільгука «Грозовий ранок»).....72

Юлія Пінігіна

Класифікація власних назв у повісті Тараса Шевченка «Наймичка»...77

Катерина Редькіна

Історико-художня реконструкція доли М. Левицького у повісті Івана Корсака «Тиха правда Модеста Левицького».....81

Марія Сизоненко

Особливості вираження концепту *son* у романі Валерія Шевчука «Дім на горі».....86

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....88

УДК 633.35:631.526.3

ПРОХОДЖЕННЯ ФЕНОЛОГІЧНИХ ФАЗ СОРТІВ ОВОЧЕВОГО ГОРОХУ

Аліме Ходжакулова

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доцент Туровцева Н. М.

Горох – давня землеробська культура. Народом середземноморських країн (Іспанія, Італія, Австрія, Югославія) він був відомий за 5 тис. років до н. е. Одночасно з народами Європи дрібнонасітний горох вперше ввели в культуру землероби країн Центральної, Передньої і Південно-Східної Азії (Іран, Закавказзя, Туркменія). У країнах Нового світу історія гороху пов'язана з іменем Х. Колумба, який висіяв його на о. Ізабелла у 1493 р. [3].

В Україні горох з'явився приблизно за 500 років до н. е., про що свідчать розкопки, проведені поблизу Харкова.

Горох – надзвичайно цінний продукт харчування. Білка в ньому стільки, як у яловичині. А за калорійністю він переважає її удвічі, оскільки містить багато вуглеводів. Горох також багатий на вітаміни А, В₁, В₂, В₆, С, РР, К, Е, каротин, інозит, холін, мікроелементи (солі кальцію, калію, марганцю, фосфору), полісахариди, крохмаль (близько 50%), жири (0,6-1,5%) [1; 2].

Протягом 3-х років ми вивчали проходження фенологічних фаз у сортів гороху. Погодні умови вегетаційних періодів у роки дослідження були різними і за перебігом наростання температур, і за режимом вологості.

Погодні умови у 2011 році були вкрай несприятливими: середня температура за другу і третю декади травня була значно вища, ніж середня багаторічна (на 4,2 і 3,2 °С), а кількість опадів, що випали у травні, складала 59 % від середньої багаторічної норми.

Погодні умови у 2012 році були цілком сприятливі, а у 2013 році задовільними для раннього сорту Ранній Консервний та малосприятливими для середньопізнього сорту Рамонський 77 у зв'язку з тим, що на період утворення бобів у цього сорту настала суха і спекотна погода.

Характеристику умов погоди слід пов'язувати зі строками настання фенофаз.

Так, сівба досліджуваних сортів у 2011 році проводилася 13 березня, у 2012 році – 16 березня та у 2013 році – 21 березня.

Масові сходи сортів у 2011 році були зафіксовані 9 квітня, у 2012 році – 13 квітня, а у 2013 році – 12 (сорт Ранній Консервний) і 13 (сорт Рамонський 77) квітня.

Масове цвітіння сорту Ранній Консервний спостерігалося 16 травня (2011 р.; 2013 р.) і 15 травня (2012 р.), а у сорту Рамонський 77 – 27 травня (2011 р.) і 2 червня (2012 р.; 2013 р.).

Збирання урожаю сорту Ранній Консервний припало на 2–3 червня у 2011 році, на 12 червня – у 2012 році і на 10 червня – у 2013 році.

У сорту Рамонський 77 – ця фенофаза була нами встановлена – 17 червня (2011 р.), 25 червня (2012 р.) і 24 червня (2013 р.).

Таким чином, можливо зробити висновок, що від сівби до збирання урожаю ранньому сорту гороху Ранній Консервний потрібно 81 (2013 р.) – 88 днів (2012 р.), а середньопізньому сорту Рамонський 77–95 (2013 р.) – 101 день (2012 р.)

Література:

1. Бабичев А.Н. Особенности возделывания овощного гороха при орошении / А.Н. Бабичев // Мелиорация и водное хозяйство. — 2006. — № 6. — с. 48.
2. Бигте Т. Овощные культуры / Т. Бигте. — М.: Мир, 1990. — 200 с.
3. Князев Б.М. Пути повышения технологических свойств зеленого горошка / Князев Б.М., Кандроков Ж.М., Хамоков Х. А. // Зерновое хозяйство. — 2002. — №1. — С. 11—12.

УДК 634.21:632

СТІЙКІСТЬ СОРТІВ АБРИКОСА ДО МОНІЛІОЗУ ТА КЛЯСТЕРОСПОРІОЗУ

Інна Шумейко

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доцент Туровцева Н. М.

Абрикос ціниться за скороматірність, посухостійкість, високі смакові якості плодів. Проте серед плодових культур він найменш стійкий проти грибкових хвороб, що стримує його поширення на півдні України.

Стійкість сортів абрикоса до найбільш небезпечних патогенів – явище відносно рідкісне.